

УДК 725.3

О.О. Гирман, студентка 4 курсу
Л.С. Шевченко, к. арх., доцент кафедри дизайну
архітектурного середовища,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка (Україна)

СКАРБНИЦЯ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ: ПІТ УДОЛЬФ (PIET OUDOLF)

Анотація. В статті висвітлюється інноваційні підходи голландського ландшафтного дизайнера П. Удольфа – засновника напрямку «нова хвиля»

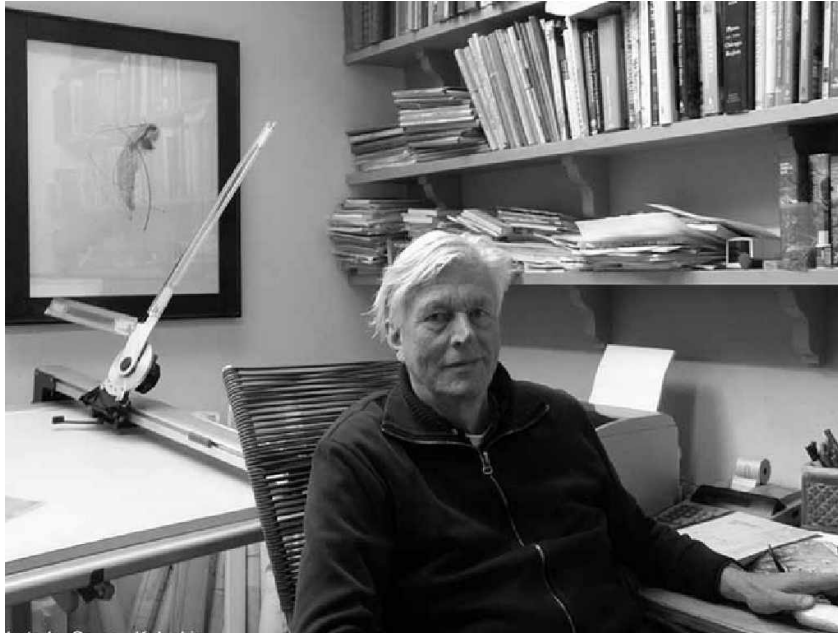
Ключові слова: ландшафтний дизайн, форма, фактура, текстура, багаторічні трави, квіти, злаки

Постановка проблеми в загальному вигляді. Актуальними питаннями сьогодення є формування нових ландшафтних об'єктів, не порушуючи природного й екологічного балансу. Світове ландшафтне мистецтво за свою еволюцію вирізнило не лише цікаві й різноманітні об'єкти, а і їх авторів – ландшафтних архітекторів, дизайнерів, садоводів, причетних до цієї справи. Серед них – Ф.Л. Олмстед, Дж.О. Саймондс, Р.Б. Маркс, Дж. Брукс, П. Удольф, С. Кроу та інші. Кожний із фахівців вніс свій вклад у вирішення художньо-естетичних задач в ландшафті. Цікавим явищем у міському ландшафтному дизайні став творчий доробок представника Голландії Піта Удольфа, засновника «нової хвилі» ландшафтного дизайну.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Стаття виконана згідно плану студентської НДР кафедри дизайну архітектурного середовища ПНТУ з удосконалення архітектурно-ландшафтного середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Творчий доробок П. Удольфа має широке розповсюдження в Інтернет-ресурсах переважно у вигляді світлин об'єктів. Частково англomовна інформація представлена на сайтах конкретних ландшафтних парків і садів. Дослідження творчості цього ландшафтного дизайнера не були висвітлені у наукових розвідках фахових видань України. **Маємо на меті** висвітлити нові цікаві інноваційні підходи Піта Удольфа у ландшафтному дизайні.

Виклад основного матеріалу. Піт Удольф (Piet Oudolf) – відомий сучасний голландський ландшафтний дизайнер (світлина 1), автор знаменитих природних садів, «дизайнер, котрий полюбляє рослини» як він сам себе називає [5].

Світлина 1 – Піт Удольф (Piet Oudolf), за матеріалами [5])

Ім'я П. Удольфа пов'язане із новаторськими творчими проектами – садом Лур'є (Lurie Garden), розташованим в Парку Мілленіум (м. Чикаго, США), та Хай Лайн (High Line), який пролягає вздовж надземної залізничної колії Манхеттена (м. Нью-Йорк, США). Піт Удольф є представником одного з найбільш «природних» напрямків у ландшафтному дизайні, який виник у 90-х роках ХХ ст. – «нового натуралізму», рис. 1. Цей напрямок узгоджується із течією «nature garden» та екологічним дизайном, які виникли в ландшафтному середовищі задля збереження існуючого природного довкілля. Вони пропонують такі шляхи взаємодії з природою, які дозволяють відновити та суттєво покращити природний екологічний баланс. Пріоритетом для Піта Удольфа є таке розміщення рослин, при якому вони будуть відчувати себе максимально комфортно і природно. Дизайнер радить підбирати рослини зі схожими вимогами, стійкі до бур'янів і прості в догляді. «Я не намагаюся створити природу, я хочу створити відчуття природи, спонтанності. Я намагаюся передати людям такі ж відчуття, ніби вони знаходяться на природі, відчуття краси, і це правильний підхід до природного саду» – стверджує П. Удольф. Піт Удольф дотримується витриманості і не захоплюється видовою різноманітністю рослин. Він підбирає асортимент таким чином, щоб зберегти найбільш оптимальну пропорцію в цвітінні: 30% весняно-квітучих рослин, 45% – квітучих влітку і 25% – восени. Дизайнер заклав свій розсадник, де проводив експерименти по схрещуванню різних рослин. На сьогоднішній день Піт вивів близько 70 нових рослин. Головними засобами формування ландшафтних композицій в садах Удольфа є багаторічні трави, квіти і злаки (див. табл. 1). Трави й квіти, на думку дизайнера, є основою саду, а багатолітні злаки надають саду структури, форми і текстури.

Рисунок 1 – Приватний сад Піта Удольфа в Хуммело

Відцвілі суцвіття рослин П. Удольф не видаляє, а залишає в садах до пізньої осені й зими. Він бачить в них особливу декоративність у цей період – іншу форму, різноманітні суцвіття, коробочки, які взимку під інеем та снігом набувають особливого магічного вигляду (рис. 2).

Рисунок 2 – Сади П. Удольфа взимку – магічна дія форми, фактури й текстури.

Піт Удольф є автором і співавтором низки книг, присвячених створенню природних садів – «Designing With Plants» (1999 p.), «Planting Design: Gardens in Time and Space» (2005 p.), «Gardening With Grasses» (1998 p.), «Dream Plants for the Natural Garden» (2000 p.), «Planting the Natural Garden» (2003 p.).

Підсумовуючи зауважимо, що П. Удольф вивів основні правила ландшафтного дизайну природного саду, які з одного боку сприяли створенню цікавих спокійних об'єктів, з іншого – зламали усталені стереотипи. Серед них:

- основа саду – форма;
- створення ефекту спонтанності в саду («красивого хаосу»);
- відбір зручних у догляді рослин, терплячих до мінливих умов існування і стійких до бур'янів;
- відхід від висаджування великої кількості рослин різних забарвлень на одній ділянці;

- припинення підв'язувати рослини, які не втрачають свого естетичного вигляду;
- багаторічні трави – основні дієві особи в саду;
- відцвілі суцвіття рослин – нова форма, текстура й фактура для саду;
- декоративність саду – в одному виді рослин з різними періодами цвітіння.

Цікавим було би у **подальших розвідках** висвітлити творчий доробок інших сучасних ландшафтних дизайнерів та архітекторів.

Література

1. Белоус О.В. «Новая волна» в современной ландшафтной архитектуре [Электронный ресурс] / О.В. Белоус // Антураж. – 2011. – Режим доступа: <http://anturag.com.ua/ru/blog/landshaft>. – Название с титула экрана. – Обращение 28.04.2016.
2. Завирюхина М.С. Садоводство новой волны: сады Пита Удольфа [Электронный ресурс] / М.С. Завирюхина // Ваш сад. – 2010. – Режим доступа: http://www.vashsad.ua/landscape-design/landscape_masters/authoring/show/8136/. – Название с титула экрана. – Обращение 30.04.2016.
3. Калякин С. Интервью с Питом Удольфом (Piet Oudolf) [Электронный ресурс] / С. Калякин. – Режим доступа: <http://sergeyk.livejournal.com/29601.html>. – Название с титула экрана. – Обращение 28.04.2016.
4. New York High Line: Парк вместо железной дороги [Электронный ресурс] / С. Калякин. – Режим доступа: <http://www.rumbur.ru/places/1628-new-york-high-line-park-vmesto-jeleznoi-dorogi>. – Название с титула экрана. – Обращение 29.04.2016.

Abstract

An innovative approach Holland landscape designer Piet Oudolf – the founder of a new way «new wave» has been presented in this article.

Keywords: landscape design, form, new wave, texture, perennial herbs, flowers, grasses.

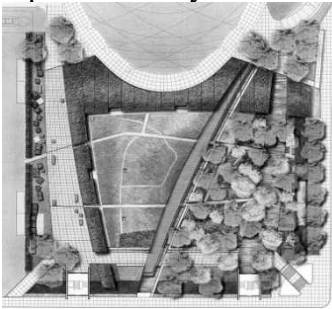
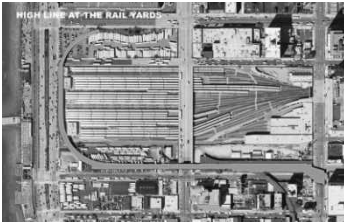
Аннотация

В статье освещаются инновационные подходы голландского ландшафтного дизайнера П. Удольфа – основателя направления «новая волна».

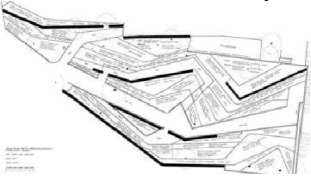
Ключевые слова: ландшафтный дизайн, форма, фактура, текстура, многолетние травы, цветы, злаки.

Таблиця 1

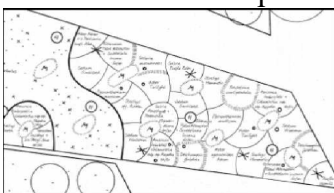
Творчі візитівки голландського ландшафтного дизайнера П. Удольфа

№ з/п	Ландшафтні об'єкти	Датування	Візуальна характеристика об'єктів*
1	2	3	4
1	Сад Лур'є (Lurie Garden), Парк Мілленіум (м. Чикаго, США) Площа – 10 000 кв. м Два плато – темне й світле, засаджені багаторічними рослинами, цибулинними, травами, чагарниками і деревами; темне плато - тіньолюбіві рослини; світле – багаторічні квітучі рослини.	2004	 Фрагмент саду Фрагмент саду План саду
2	Хай Лайн (High Line), надземна залізнична колія Манхеттена (м. Нью-Йорк, США) Довжина – 2,33 км Більше 120 видів дерев, рослин, квітів і трав; зони для прогулянок і відпочинку	2009-2015	 Загальний вигляд План парку Фрагмент парку

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
3	Поттерс Філд Парк (Potters Fields), м. Лондон, Англія Правий берег Темзи; тихі доріжки, шепіт дерев, яскраві злакові насадження; відкриваються розкішні види на London Eye, Big Ben і the Tower of London.	2011	 Фрагмент парку План парку Фрагмент парку
4	Сади маєтку Скемпстон-Холл (Scampton Hall), Пн. Йоркшир, Англія Близько 2 га Чітка симетрія, організовані композиції, стриманий і охайний порядок рослин; «Сад за стіною»; система із 8 садових кімнат (4 з яких – топіарні); багаторічні лучні та степові рослини	1999	 Загальний вигляд маєтку Фрагмент саду маєтку
5	Галерея (Serpentine Gallery), м. Лондон, Англія Центр композиції – природний сад; по периметру – галереї	2011	 Загальний вигляд внутрішнього саду

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
6	Парк Leuvehoofd (Leuvehoofd), м. Роттердам, Голландія Довжина 200 м Біля р. Маас; Красиво квітучі квітники, ріка переплетених трав; насадження в трикутних формах	2010	 Фрагмент парку Фрагмент плану парку Фрагмент парку
7	Ichtushof м. Роттердам, Голландія Система екстенсивного озеленення дахів; Сполучення металевих конструкцій, дерева, молодих дерев і трав лави, дощатий настил	2010	 Загальний вигляд План Фрагмент
8	Сад на даху (West Broadway), м. Нью-Йорк, США Невеликий сад на даху пентхауса; багаторічні квіткові насадження, злакові трави		 Загальний вигляд ландшафтних контейнерів

* При візуалізації об'єктів використані матеріали Інтернет-ресурсів [1-4]